

LESSONS LEARNED?

Over het zinvol samen evalueren van een periode, bijvoorbeeld een crisis. (pag. 1/2)

Evalueren =

Evalueren is in principe het vergelijken van een behaald resultaat en de manier waarop dat resultaat tot stand is gekomen, met vooraf gestelde doelen en procedures. Het is de Check, uit de cyclus 'Plan-Do-Check-Act'. Door te evalueren leer je over de manier waarop je de resultaten hebt behaald en welke invloeden daarbij een rol spelen. Je verzamelt en deelt informatie om de volgende keer realistischer doelen te kunnen stellen, of uitdagender doelen. Evalueren bevordert zo je effectiviteit (*Wat leveren we precies?*), je efficiëntie (*Hoe doen we dat?*) en de kwaliteit (*Levert dit het *gewenste* resultaat?*).

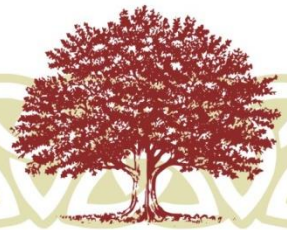
Maarr 'evalueren' doen we ook vaak als we eigenlijk gewoon een bepaalde periode willen afsluiten, of als we een gebeurtenis willen verwerken. Soms was er helemaal geen sprake van vooraf opgestelde doelen. Soms ook zijn de doelen onduidelijk, vergeten of achterhaald. Hoe evalueer je de samenwerking bij een door noodweer overvallen festival? Hoe evalueer je een ontdekkingsreis? Het werk van Florence Nightingale? Evalueren is vaak verweven met waarderen, verbinden, vieren, ons hart luchten, uitleggen, feed back geven en vragen, leren van het echte leven...

Je bent misschien wel eens bij een evaluatie betrokken geweest, die uitliep op een oefening voor de vorm, of in een discussie. "We hadden beter...", "Nee, dat had écht niet uitgemaakt." Of die ongewild leek op een onderzoek naar wie schuldig is. "Als zij niet..., dan..." Daar kun je ook van leren, maar het werkt niet verbindend. Je verliest dan tijd, energie en kansen. Zonde, als je je samen verder wilt ontwikkelen.

Op de volgende pagina vier aandachtspunten voor een zinvolle (tussentijdse) evaluatie van een periode die anders is gelopen dan verwacht.

Veel succes, zowel voor iedereen persoonlijk als voor jullie samen!

Diana Braat | NEMETON

LESSONS LEARNED?

Over het zinvol samen evalueren van een periode, bijvoorbeeld een crisis. (pag. 2/2)

1 >> **Bespreek samen het doel van de evaluatie**

Waar gaat het jullie om? Inzicht in de sterke kanten van de samenwerking? Of overzicht van aandachtspunten voor komende tijd, delen van informatie met collega's, waardering uitspreken voor elkaar, of nog iets heel anders? Evalueer eventueel in een paar rondes, met steeds een duidelijk doel. Vooral als je een heftige situatie evalueert, is het belangrijk dat iedereen die meepraat weet wat het doel is. Het is prima als het gesprek zo nu en dan alle kanten op vliegt, maar kom weer terug bij het gezamenlijke doel.

Misschien is het alleen de bedoeling om kort even terug te blikken, vóór je weer door gaat. Stel dat dan ook vast.

2 >> **Benoem wat de evaluatie zinvol zal maken**

Een evaluatie is zinvol als je er samen wijzer van wordt, en als jullie de situatie kunnen bespreken zoals die zich daadwerkelijk heeft afgespeeld. Wat is daarvoor nodig?

- Openheid, eerlijkheid, kwetsbaarheid – waardeer dat expliciet!
- Nieuwsgierigheid naar elkaar en naar (objectieve) informatie.
Dit betekent ook: verdragen van het echte verhaal. Dat er mogelijk iets anders is gebeurd dan wat je had gehoopt, verwacht, afgesproken, hebt gehoord of gelezen. Dat er andere dingen goed werken, dan je had gedacht.
Dat er andere lessen zijn, dan direct in het straatje passen.
- Ruimte en waardering voor verschillende belevingen van de situatie.
- Acceptatie van verschil in emoties en reacties met betrekking tot de situatie.
- Formuleren van wijze lessen; samen conclusies durven trekken die er toe doen.

3 >> **Maak gebruik van positieve evaluatie-vragen**

Bij evalueren hoort het praten over emoties, frustraties, missers en fouten. Vervolgens wil je die *benutten*. Noteer daarom steeds afgestemd op jullie doel welke aandachtspunten het gesprek oplevert. Beantwoord samen in ieder geval een aantal vragen gericht op (team)ontwikkeling en samen leren.

- Wat heeft gewerkt? Waar zit ruimte voor verbetering?
- Wat wil je nog meer weten van elkaar? Wat wil je nog duidelijker in beeld krijgen?
- Wat is er (door deze situatie) in ontwikkeling?

Stel elkaar ook open vragen als je iets niet begrijpt, als je energie wegleekt of als je je aangevallen voelt. Het kan de beste overkomen!

4 >> **Vertrouw op je/jullie leervermogen**

Leren is een voortdurend proces, en we zijn ervoor gemaakt. Van 'vallen en opstaan' en 'trial and correction', tot het opbouwen van 'expert intuition'.

Verzamel feiten en ervaringen. Stel elkaar vragen. Je hoeft de logische verbanden rondom de gang van zaken niet tot in de puntjes in kaart te brengen om toch zinvol te kunnen bijsturen. Praat met elkaar, houd het gezamenlijke (leer)doel voor ogen en stuur bij.